

PÄIVÄKOTI HEPOKATTI

Varhaiskasvatussuunnitelma 2016–17

Tämä Hepokatin varhaiskasvatussuunnitelma on syntynyt vuosien varrelta saatujen hyväksi havaittujen kokemusten pohjalta. Siihen ovat vaikuttaneet muun muassa lasten vanhemmilta saatu palaute, lasten vanhempien kanssa käytyt ovensuu- ja vasu-keskustelut sekä henkilökunnan väliset keskustelut. Myös lapset ovat omalta osaltaan olleet vaikuttamassa tässä vasussa oleviin käytäntöihin.

Monet käytännöt ovat vuosien saatossa etsineet omaa muotoaan, mutta tähän vasuun kirjatut asiat ovat sellaisia, joihin henkilökunta on sitoutunut 100%:sesti.

Sisällys

Päiväkoti Hepokatin esittely

1. Toiminta-ajatus Päiväkoti Hepokatissa
2. Päiväkoti Hepokatin arvoja
3. Hepokatin kasvatustavoitteet
4. Leikin merkitys Hepokatin toiminnassa
5. Hepokatin oppimisympäristö
6. Erityistä hoitoa ja kasvatusta tarvitsevat lapset
7. Kasvun seuranta ja arviointi
8. Yhteistyömuodot
9. Oppiminen ja varhaiskasvatuksen sisältöalueet
10. Varhaiskasvatussuunnitelman arviointi ja kehittäminen

PÄIVÄKOTI HEPOKATIN ESITTELY

PÄIVÄKOTI HEPOKATTI on iisalmelainen vuonna 1996 perustettu yksityinen päiväkoti, jonka yrittäjänä toimii 1.8.2016 alkaen sosionomi AMK Katja Hyvönen.

Hirsirakenteinen Päiväkoti Hepokatti sijaitsee rauhallisessa ja viihtyisässä maaseutuymäristössä Peltosalmella, noin seitsemän kilometrin päässä Iisalmen keskustasta.

Hepokatti tarjoaa lapsilähtöistä, kodinomaista, perheiden tarpeisiin sopivaa ja laadukasta päivähoitoa sekä esiopetusta. Hepokatin henkilökunta on koulutautunut, ammattitaitoinen ja työhönsä sitoutunut.

- Päiväkodissa on 21 kokopäiväpaikkaa 2–7-vuotiaille lapsille. Tällä toimintakaudella hoidossa on 17 lasta, joista osalla hoidontarve on 12 pv/kk.
- Päiväkoti on avoinna arkisin klo 6.30-17 välisenä aikana tarpeen mukaan. Olemme hoitoaikojen suhteen joustavia.
- Päiväkodissa työskentelevät yrittäjä, sosionomi AMK Katja Hyvönen, lastentarhanopettaja, kasvatustieteen maisteri Riitta Poikonen-Niemi sekä sosionomi AMK Elisa Malassu. Toimintakauden aikana päiväkodilla on myös useita opiskelijoita.
- Aamu- ja välipalan valmistamme itse. Lounas tilataan Luma-keskus Majakasta ja joinakin päivinä valmistamme lounasta myös itse.

Hepokatin ohjeellinen päiväjäjestys

- päiväkotia avataan lasten hoitoaikojen mukaan noin klo 6.30
- aamupala pienryhmissä noin klo 7-8.15
- vapaata ja ohjattua toimintaa/esiopetus
- ulkoilua
- lounas 11-11.30
- päivälepo/rauhallista toimintaa alakerrassa/ulkoilua
- välipala pienryhmissä noin klo 13.30-14
- vapaata ja ohjattua toimintaa/ulkoilua
- päiväkotia suljetaan lasten hoitoaikojen mukaan, viim. klo 17.

Yleisiä Päiväkoti Hepokatin käytäntöjä

Hepokattiin voi tulla vierailemaan milloin vain. Vapaita hoitopaikkoja voi kysellä puhelimitse tai hakea hoitoon hakemuksella. Uudet lapset voivat halutessaan tutustua Hepokattiin vanhempien kanssa tai jäädä tutustumaan myös itsenäisesti. Tutustumisen yhteydessä talo esitellään ja vanhemmat ja lapsi perehdytetään päiväkodin käytäntöihin mahdollisimman huolellisesti.

Päiväkoti on avoinna vain lasten hoitoaikojen mukaan; normaalista poikkeavat hoitoajat on aina ilmoitettava päiväkotiin.

Hoitoon tullessa ja kotiin lähtiessä lapset ja vanhemmat otetaan vastaan eteisessä tai ulkona kohteliaasti ja palvelevasti. Kuulumiset pyritään aina vaihtamaan. Yritämme luoda näistä tilanteista mukavan ja helpon sekä lapsille että vanhemmille. Esimerkiksi kurahousuaikana henkilökunta riisuu ulkona lasten kuravaatteet.

WC-tilanteissa autamme lasta tarvittaessa ja takaamme lapselle intiimisyttä.

Huolehdimme lasten käsihygieniasta. Kädet pestään aina päiväkotiin saavuttua sekä ulkoa sisälle tultaessa.

Päiväunet nukutaan yläkerran parvella omissa sängyissä. Jokaisen lapsen päivälevon tarve keskustellaan vanhempien kanssa erikseen. Valvovat lapset touhuavat rauhallisesti alakerrassa tai ulkoilevat.

Ruokailutilanteet pyrimme pitämään rauhallisina. Haluamme, että lapset rauhoittuvat syömään kauniisti ja kiirehtimättä. Emme pakota ketään syömään, mutta kannustamme aina maistamaan. Arvostamme kauniita pöytätapoja; tarvittavia asioita pyydetään ja ruuasta kiitetään aina. Opetamme lapsia arvostamaan ruokaa.

Ulkoilemme joka päivä runsaasti.

1. TOIMINTA-AJATUS PÄIVÄKOTI HEPOKATISSA

Pyrimme kaikissa toiminnoissamme *lapsilähtöiseen ajattelutapaan*.

Huomioimme lapsen yksilönä ja kuuntelemme hänen mielipiteitään.

Luomme lapselle oppimisen edellytyksiä leikin avulla.

Varhaiskasvatusympäristömme on kannustava ja turvallinen.

Tarjoamme lapselle mahdollisuuksia kokeiluun, tutkimiseen, oivaltamiseen ja elämyksiin elämän eri osa-alueilla.

Tuemme lasta sekä yksilönä että osana vertaisryhmäänsä.

Kunnioitamme toisiamme, luontoa ja eläimiä.

Lapsilähtöisyys Päiväkotiki Hepokatissa

- jokaiselle lapselle laaditaan yksilöllinen varhaiskasvatussuunnitelma yhdessä vanhempien kanssa
- toiminta lapsesta lähtevää, suunnittelu yhdessä lasten kanssa tapahtuvaa
- lapsen mielipidettä kunnioitetaan ja kuunnellaan
- oppimisympäristö luodaan lapsilähtöiseksi; oppimisvälineet aina lasten saatavilla
- kasvattajan roolina lapsen luontaisen opinhalun ja uteliaisuuden tukeminen
- lapset tasa-arvoisia
- tiivis yhteistyö lasten vanhempien kanssa, kasvatuskumppanuus
- leikin merkityksen korostaminen lapsen elämässä
- lapsen temperamentin ymmärtäminen/sen huomiointi lapsen käsittelyssä

Hepokatissa lapset saavat toimia ja suunnitella päivänsä melko vapaasti; tiukkoja aikatauluja ei noudateta vaan lapset voivat mm. ulkoilla eri tahtiin. Ohjattua toimintaa ei järjestetä liikaa ja se perustuu vapaaehtoisuuteen. Lapsille annetaan mahdollisuus ”vain olla”, jos hän niin haluaa. Pyrimme kodinomaiseen oleskeluun ja toimimiseen; Hepokatti on paikka, jossa lapsi voi olla oma itsensä. Korostamme, että lapsen pitää saada olla oikeasti vielä lapsi.

Työkasvatus kuuluu olennaisena osana päiväkotimme arkeen, sillä lapset voivat halutessaan osallistua erilaisiin askareisiin. Tällaisia tehtäviä ovat muun muassa leipominen, pöydän kattaminen, pöytien pyyhkiminen, lehtien haravointi ym.

Useista päiväkodin käytännöistä, esimerkiksi lasten päivälevosta, päättävät lasten vanhemmat.

2. PÄIVÄKOTI HEPOKATIN ARVOJA

- onnellinen lapsuus, lapsen annetaan olla lapsi
- fyysinen, psyykkinen ja sosiaalinen turvallisuus
- oikeudenmukaisuus, tasa-arvoisuus, lapsen yksilöllisyyden huomioiminen
- toisten ihmisten, eläinten ja luonnon kunnioittaminen
- erilaisuuden hyväksyminen, suvaitsevaisuus
- elämänmyönteisyys, positiivinen ajattelu
- pysyvät ihmissuhteet, hoitohenkilöstön pysyvyys
- kodin kunnioittaminen, kasvatuskumppanuus
- oikean ja väärän ymmärtäminen
- lapsen hyvä itsetunto
- luonto osana meitä
- kiireettömyys
- hyvät tavat, kohteliaisuus
- kodinomaisuus
- avoimuus ja rehellisyys
- lapsen omatoimisuuden ja oma-aloitteisuuden tukeminen
- lapsen fyysisten, psyykkisten, sosiaalisten, motoristen sekä emotionaalisten taitojen kehittäminen (vrt. päivähoidon yleiset kasvatustavoitteet)

2. LEIKIN MERKITYS HEPOKATISSA

Leikin avulla lapset muun muassa purkavat tunteitaan ja energiaansa ja oppivat sosiaalisia taitoja. Lasten yhteisissä leikeissä on sääntöjä, joiden avulla lapsi kehittää muun muassa omaa pettymyksensietokykyään, vuorovaikutustaitojaan sekä ryhmässä olemisen taitojaan.

Leikissä lapsen mielikuvitus kehittyy, mikä puolestaan kehittää muun muassa lapsen empaattisia taitoja. Lapsi on luontaisesti utelias, ympäristöään tutkiva, aktiivinen etsijä.

Vapaassa leikissä lapsi uppoutuu omaan maailmaansa ja on siinä hyvin luova, motivoitunut ja keskittynyt.

Leikillä on suuri merkitys Hepokatissa. Pidämme leikkiä lasten tärkeimpänä toimintana lasten hoitopäivässä, joten pyrimme järjestämään leikille riittävästi aikaa sekä mahdollisuuksia sen toteuttamiseen. Kannustamme lapsia itse kehittämään ja keksimään leikkejä ja mieluisaa tekemistä. Annamme lapsille mahdollisuuden toteuttaa myös pitkäkestoisia leikkejä; esimerkiksi majaleikit saattavat kiinnostaa useita päiviä, joten niitä ei aina tarvitse siivota heti pois. Sallimme välillä ”rajutkin” leikit, jos ne pysyvät hallittuina ja turvallisina. Aikuisina seuraamme ja havainnoimme lasten leikkejä, että ne pysyvät turvallisina. Leikkiä havainnoimalla saamme tietoa lapsen kehitysvaiheesta ja mahdollisesta tuen tarpeesta. Leikkiä seuraamalla saamme myös arvokasta tietoa lasten sosiaalisista taidoista ja lasten vuorovaikutustaidoista. Olemme tarvittaessa ”käytettävissä” lasten leikeissä, vaikka olemmekin sitä mieltä, että toinen lapsi on lapselle paras leikkikaveri; korostamme vertaisryhmän merkitystä lapsen kehityksessä.

Yritämme innostaa ja ohjata lasta erilaisiin touhuihin ja leikkeihin. Pyrimme huomioimaan, että kaikilla olisi leikkikavereita ja mukavaa yhteistä tekemistä. Emme kuitenkaan tuputa tekemistä väkisin vaan lapsi voi halutessaan ”vaan olla”. Olemme tarkkoja, että lasten leikkejä ei häiritä ja sotketa vaan annetaan kaikille leikkirauha.

Hepokatin sisätilat ovat rajalliset, joten leikkien tulee olla sen mukaiset. Hepokatissa on erittäin runsaasti lautapelejä, palapelejä, oppimisvälineitä ja paljon muitakin leikkikaluja. Myös esimerkiksi pujottelu- ja hamahelmet ovat rajattomasti lasten käytettävissä. Muutenkin kaikki leikkivälineet, pelit ja askartelutarvikkeet ovat aina lasten saatavilla. Yläkerran parvella on tilaa koti- ja majaleikeille; ne ovatkin leikkeinä suosittuja.

Hepokatin piha-alue on erittäin suuri ja viihtyisä. Pihaa rajoittaa oja, joka onkin huippusuosittu leikkipaikka luonnontutkimis-, piileskely- ja kaivausleikkeineen. Hevostarhat luovat maisemaan oman viehätöksensä ja tarhojen viereinen hevoskenttä on paikka, jossa lapset voivat temmeltää vapaasti tai ajella rekoilla. Ulkona lapsilla on runsaasti tilaa ja mahdollisuus toteuttaa monenlaisia leikkejä; leikkimökki, hiekkalaatikko, kiikut ja pomppulauta ovat jokapäiväisessä käytössä. Suosituimpia leikkejä ovat luonnontutkiminen, puissa kiipeily, ”ojaleikit”, rekkahommat, hiekkalaatikkoleikit, kotileikit

leikkimökissä, sähly, jalkapallo, hyppynarulla hyppiminen sekä kiikkuminen ja pomppulaudalla pomppiminen. Myös erilaiset pihapelit ja – leikit (esimerkiksi polttopallo, tervapata, peili ja väri) kiinnostavat lapsia.

Liikkuminen: Lapset ovat luontaisia liikkujia, joten annamme liikuntaan mahdollisuuden sekä sisällä että ulkona. Liikunta vahvistaa lapsen kehonhallintaa, vahvistaa sosiaalisia taitoja, opettaa sääntöjä ja liikunnan peruskäsitteitä. Sisätilamme ovat rajalliset, mutta lasten käytössä on puolapuut, renkaat, jumppamatto sekä paljon muita liikunta- ja palloiluvälineitä. Haluamme, että lapsille muodostuu myönteinen kuva liikkumisesta ja että he ymmärtävät liikunnan ja ravinnon merkityksen heidän kasvulle ja hyvinvoinnille. Osallistumme lasten kanssa pihaleikkeihin ja – peleihin. Lisäksi osallistumme vapaa-aikapalvelukeskuksen järjestämiin liikuntatapahtumiin, hiihdämme omaan pihaan tehdyillä laduilla sekä luistelemme läheisellä luisteluradalla.

Taiteellinen kokeminen ja ilmaiseminen: Taito- ja taideaineet tukevat lapsen luovuutta. Taiteen avulla lapsi saa kokeilla erilaisia materiaaleja ja välineitä sekä toteuttaa itseään. Taito- ja taideaineet harjaannuttavat lapsen hienomotorisia taitoja ja silmän ja käden yhteistyötä. Haluamme, että lapselle herää kiinnostus taiteen tekemiseen ja elämykselliseen kokemiseen. Haluamme, että lapsi oppii ymmärtämään oman työnsä arvon ja kunnioittamaan tekemäänsä.

Hepokatissa lapset voivat halutessaan maalata, piirtää, painaa, ommella, muovilla, askarrella milloin vain. Materiaalit ja välineet ovat lasten saatavilla aina. Pyrimme ohjaamaan lapsia taiteen tekemiseen opettamalla heille uusia tekniikoita ja tapoja työskennellä.

Haluamme kehittää lapsen kiinnostusta musiikkia kohtaan sekä antaa heille musiikillisia elämyksiä. Haluamme myös kehittää lapsen omaa musiikillista ilmaisua laulun, soiton ja kuuntelun avulla. Radiosoitin, piano ja rytmisoittimet ovat lasten vapaassa käytössä.

Laulamme itse paljon muun muassa päivälevon alussa.

Käymme lastenkonserteissa silloin tällöin.

Esiopetus

Esiopetus on suunnitelmallista kasvatusta ja opetusta, joka liittyy vahvasti varhaiskasvatukseen ja sen tehtävänä on lapsen kasvun, kehityksen ja oppimisen tietoinen ja tavoitteellinen tukeminen. Esiopetuksen menetelmissä korostuvat lasten yhteistoiminnallisuus sekä leikki oppimisen välineenä. Opettajan roolina on lapsen oppimisen tukeminen ja ohjaaminen.

Esiopetuksen laskennallinen määrä on 20 tuntia viikossa, mutta toteutamme sitä joustavasti Hepokatin esioppilaiden ja heidän perheidensä tarpeiden mukaisesti.

3. HEPOKATIN KASVATUSTAVOITTEET

Varhaiskasvatuksen ensisijainen tarkoitus on edistää lapsen kokonaisvaltaista hyvinvointia. Haluamme Hepokatissa tukea lapsen kehitystä huomioimalla hänet yksilönä antamalla hänelle aikaa ja huomiota. Jokaisella lapsella on oma temperamenttinsa, joka vaikuttaa lapsen elämään, luonteeseen, käyttäytymiseen ja toimintatapoihin. Pyrimme vahvistamaan lapsen itsetuntoa, jotta hänestä kasvaisi itsensä hyväksyvä, itseensä ja omiin taitoihinsa luottava, tasapainoinen oma persoonansa.

Lasta tuetaan siten, että

- hänessä kehittyy halu oppia
- hänelle kehittyy terve itsetunto
- hän oppii huolehtimaan itsestään ja tavaroistaan
- hänestä tulee ajatteleva ja vastuullinen arkielämässä
- hän osaa ilmaista tunteitaan ja mielipiteitään
- hän oppii kestämään vastoinkäymisiä, häviäminen
- hän on auttavainen ja sisäistää hyvät tavat
- hän huolehtii ympäristöstään, toisten ihmisten ja luonnon kunnioittaminen
- hän oppii pohdintaa oikeasta ja väärästä
- hän oppii sosiaalisia taitoja ja toimimaan ryhmässä

Kasvatustavoitteemme näkyvät jokapäiväisissä arkisissa tilanteissa ja kasvattajina meidän tulee itse toimia esimerkillisesti. Lasten kanssa keskustellaan päivittäin ja pohditaan, miksi erilaiset tiedot ja taidot ovat elämässä tärkeitä. Korostamme, että elämässä pitää olla tiettyjä sääntöjä ja tapoja, että kaikkien olisi hyvä olla.

5. HEPOKATIN VARHAISKASVATUSYMPÄRISTÖ

Varhaiskasvatusympäristö on kokonaisuus, joka muodostuu lapsen fyysisestä, psyykkisestä, kulttuurisesta ja sosiaalisesta ympäristöstä.

Hepokatin varhaiskasvatusympäristö on kodinomainen, turvallinen, kannustava ja haasteellinen. Pidämme erittäin tärkeänä, että lapsi kokee olonsa turvalliseksi sekä fyysisesti että psyykkisesti; haluamme, että lapsella on hyvä ja luottavainen olo, ja hän saa tarvittaessa fyysistä läheisyyttä aikuisilta. Pyrimme olemaan aidosti läsnä kuunnellen ja arvostaen lapsen ajatuksia ja mielipiteitä. Kunnioitamme lasta omana itsenään ja huomioimme jokaisen lapsen temperamentti- ja persoonallisuustyypit; ymmärrämme, että jokainen lapsi on erilainen yksilö.

Hepokatin ilmapiiri on suvaitsevainen, joustava ja kiireetön. Päiväkodin aikuisilla ja lapsilla on hyvä, avoin ja luottavainen suhde. Aikuiset huomioivat eri-ikäisten lasten kehitysvaiheet ja vastaavat lasten tarpeisiin. Lapsilla on myös sovittuja sääntöjä, mikä takaa lapsille turvallisen ja rauhallisen toimintamahdollisuuden.

Hepokatin toimintaympäristö mahdollistaa sekä omatoimisen että ohjatun leikin, tutkimisen ja kokeilemisen, sillä kaikki lelut, välineet, tarvikkeet ja materiaalit ovat lasten vapaassa käytössä. Hepokatissa on tiloja, joissa lapsi voi rauhassa touhuta ja levätäkin halutessaan.

Koska päiväkotimme sijaitsee maaseudulla, on luonto läsnä jokapäiväisessä toiminnassamme. Hepokatissa on erittäin suuri piha-alue, mikä mahdollistaa lasten vapaan liikkumisen ja spontaanin luonnon tutkimisen.

6. ERITYINEN TUKEA VARHAISKASVATUKSESSA

Lapsen tuen tarpeen arvioinnin lähtökohtana on vanhempien ja kasvatushenkilöstön havaintojen perusteella arvioida lapsen tuen tarve. Tukitoimet aloitetaan, jos lapsi tarvitsee tukea fyysisen, tiedollisen, taidollisen tai tunne-elämän ja/tai sosiaalisen kehityksen osa-alueilla.

Jokainen erityistä hoitoa ja kasvatusta tarvitseva lapsi otetaan vastaan omana yksilöllisenä persoonanaan. Häntä tuetaan hänen vahvuuksiensa kautta kannustamalla ja innostamalla häntä. Erityistä hoitoa ja kasvatusta tarvitseva lapsi otetaan kaikkiin toimintoihin mukaan tasavertaisesti hänen kykynsä edellyttämällä tavalla.

Laadimme lapselle yksilöllisen varhaiskasvatussuunnitelman yhteistyössä lapsen vanhempien ja muiden lasta koskevien yhteistyötahojen kanssa. Pidämme päiväkodin, vanhempien ja eri tahojen välistä yhteistyötä välttämättömänä.

Pyrimme tarvittaessa kouluttautumaan, jotta voisimme paremmin tukea erityistä hoitoa ja kasvatusta tarvitsevia lapsia.

Esiopetuksen tukijärjestelmä koostuu kolmiportaisesta mallista: yleinen tuki, tehostettu ja erityinen tuki. Yleinen tuki on osa kaikkea kasvatusta, esiopetusta ja ohjausta. Tehostettua tukea annetaan silloin, kun yleinen tuki ei riitä. Se on pitkäjänteisempää tukea, jossa mukana on verkostollista yhteistyötä. Tehostetun tuen saaminen perustuu aina pedagogiseen arvioon; erityistä tukea annetaan vain kirjallisen päätöksen mukaan.

7. LAPSEN KASVUN SEURANTA JA ARVIOINTI

Lapsen kasvu ja kehitys edellyttävät päivähoidon kasvatuskäytäntöjen, lapsen kokonaisvaltaisen kehittymisen, oppimisprosessien sekä suunnitelmien jatkuvaa ja tavoitteellista arviointia, johon osallistuvat päiväkodin henkilökunta, lasten vanhemmat ja lapsi itse.

Lapsen kasvua seuraamme havainnoimalla hänen toimintaansa päivittäin. Havainnoistamme keskustelemme muun henkilökunnan sekä vanhempien kanssa avoimesti ja rehellisesti.

Lapsen kasvun seurannan tärkein muoto on *kasvatuskumppanuus* eli tiivis yhteistyö, tasavertainen vuorovaikutus ja avoin ilmapiiri vanhempien kanssa. Kunnioitamme perheitä ja sitä, että vanhemmat ovat oman lapsensa asioissa asiantuntijoita. Kasvattajina meillä on ammatillista tietotaitoa ja kykyä nähdä asioita objektiivisesti, perheen ulkopuolelta. Nämä asiat yhdistämällä voidaan puhua kasvatuskumppanuudesta lapsen kasvun, kehityksen ja oppimisen tukemiseksi.

Päivittäiset keskustelut vanhempien kanssa pitävät henkilökunnan ja vanhemmat ajan tasalla lapsen asioista. Suhteemme lasten vanhempiin ovat välittömät, avoimet ja luottamukselliset. Mielestämme avoimuus ja luottamus lasten asioissa ovat perusedellytyksiä lapsen kehityksen, hyvinvoinnin sekä hoidossa viihtymisen kannalta. Koemme olevamme helposti lähestyttäviä ja aidosti kiinnostuneita lasten asioista.

Jokaiselle lapselle laaditaan toimintakauden aikana oma varhaiskasvatussuunnitelma yhdessä vanhempien kanssa. Käytämme eri lomaketta 2-3-vuotiaille, 4-5-vuotiaille sekä esioppilaille. Keskustelussa käydään läpi lapsen tilannetta hänen vahvuuksiensa kautta; siinä mietitään, mitä lapsi jo osaa ja millaisia tavoitteita hänelle voisi toimintakauden ajaksi kirjata. Myös lapsen viihtyvyydestä ja kiinnostuksenkohteista käydään keskustelua. Keskusteluissa käydään läpi myös hoitoon liittyviä käytännön asioita kuten lapsen päivälevon tarve. Esioppilaiden vasussa kiinnitetään lisäksi huomiota muun muassa lapsen oppimiseen vaikuttaviin tekijöihin kuten oppimismotivaatioon sekä työskentelytaitoihin.

Vasukeskustelujen jälkeen muu hoitohenkilöstö lukee lapsen suunnitelman ja keskustelee siitä, jotta osaisimme tukea lapsen kasvua ja perhettä heidän toiveidensa mukaisesti.

Lapsen varhaiskasvatussuunnitelmaa arvioidaan vuosittain ja sitä täydennetään tarvittaessa.

8. YHTEISTYÖMUODOT

- Yhteistyö vanhempien kanssa
 - kasvatuskumppanuus, päivittäiset keskustelut, avoin ilmapiiri, luottamuksellisuus, molemminpuolinen kunnioitus, yhteinen päämäärä lapsen hyväksi
 - vanhempainillat tarvittaessa, esioppilaiden vanhemmille joka syksy
 - lapsen varhaiskasvatussuunnitelman tekeminen
 - yhteiset juhlat: joulujuhla, keväällä pihakahvit
 - olemme tavoitettavissa puhelimitse

- Moniammatillinen yhteistyö
 - neuvola: 5-vuotistarkastukseen kirjallinen kuvaus lapsen persoonasta sekä taidoista päiväkodilta
 - puheterapeutit, toimintaterapeutti, psykologit, perheneuvola ja KYS tarvittaessa
 - seurakunta: esikoululaisen kouluun siunaaminen, lasten jumalanpalvelukset ym.
 - muut päiväkodit/päivähoidon johtaja/erityislastentarhanopettaja
 - sivistystoimi: tiedonsiirto opettajille
 - vapaa-aikatoimi: erilaiset liikuntatapahtumat
 - kulttuuritoimi: konsertit, teatterit, näyttelyt, kirjastoauto kerran kuukaudessa

- Henkilöstön välinen yhteistyö
 - päivittäiset keskustelut, tiedonsiirto lasten ja perheiden asioissa, tiedonsiirtovihko
 - virkistystoiminta yhdessä

9. OPPIMINEN JA VARHAISKASVATUKSEN SISÄLLÖLLISET ORIENTAATIO

Kieli ja kommunikaatio: Kielen kehityksellä on keskeinen merkitys lapsen persoonallisuuden kehittymisessä. Se kasvattaa lapsen luottamusta omiin kykyihinsä ja itsensä ilmaisemiseen. Kieli on perusta kaikelle oppimiselle, ajattelulle, mielikuvitukselle ja sosiaalisten taitojen kehittymiselle.

Oppiminen on lapselle kokonaisvaltainen tapahtuma. Lapsi oppii leikkiessään ja toimiessaan; hän on luontaisesti kiinnostunut uusista asioista ja ilmiöistä ja käyttää aktiivisesti aistejaan tiedonhankinnassa. Tunteet, elämykset, mielikuvitus, kokeilu ja pohdinta edistävät lapsen oppimista. Kasvattajina meidän tulee huomioida lapsen ikä- ja kehitystaso sekä herkkyykskaudet suunnitellessamme toimintaa ja ohjausta. Kasvattajan oma innostunut asenne ja aktiivisuus ja hänen suunnittelemansa haasteellinen ja monipuolinen toiminta saa lapset kiinnostumaan uusista asioista.

Tavoitteinamme on lapsen kiinnostuksen herättäminen kieleen, kielellä leikittely, vuorovaikutustaitojen kehittäminen, kuuntelun ja itseilmaisun harjoittelu, sanavaraston kehittäminen sekä kielellisen tietoisuuden lisääminen.

Hepokatin toiminta-ajatuksen, lapsilähtöisyyden mukaisesti eri oppisisältöalueet liitetään lapsen kiinnostuksen mukaisesti arkielämän tilanteisiin. Lapsen lähiympäristö, konkreettiset kokemukset ja kiinnostuksen kohteet ohjaavat lapsen oppimista, jolloin meidän tehtävä kasvattajina on ohjata ja innostaa lasta oppimaan.

Sisältöalueina ovat kertominen, kuvaileminen, keskustelu ja ilmaisu. Lasta rohkaistaan omiin mielipiteisiin ja hänen mielipiteistään ollaan aidosti kiinnostuneita. Lapsen vuorovaikutustaidot kehittyvät keskustelutilanteissa, sillä hän oppii keskittymään, kuuntelemaan toisia ja odottamaan omaa vuoroaan. Lisäksi hän oppii ymmärtämään ohjeita ja sääntöjä.

Hepokatissa on erittäin runsaasti kirjoja. Luemme paljon satuja, loruja ja riimejä, sillä ne harjaannuttavat muun muassa lasten kielellistä tietoisuutta, kuuntelutaitoja, sanavaraston kehittymistä, keskittymistä ja mielikuvitusta. Otamme kielellisessä kehityksessä huomioon lapsen herkkyykskauden; jos lapsi osoittaa halukkuutta esimerkiksi lukemaan oppimiseen, kannustamme lasta siihen ja tarvittaessa opetamme. Vasta esiopetuksessa käymme tarkasti läpi äänneet ja suuraakkoset sekä harjoitteleme muun muassa tavutusta.

Matemaattinen orientaatio: Lapsen matemaattinen ajattelu kehittyy parhaiten arkielämän tilanteissa; muun muassa aikaan ja lukuihin liittyvistä käsitteistä keskustellaan lasten

kanssa päivittäin. Hepokatin oppimisympäristö oppimisvälineineen motivoi lasta itsenäisesti luokittelemaan, laskemaan, vertailemaan jne.

Tavoitteena on lapsen kiinnostuksen herättäminen matematiikkaa kohtaan. Erilaisten välineiden, pelien, leikkien ja harjoitusten avulla harjaannutamme muun muassa lasten lukukäsitettä, ongelmanratkaisutaitoja ja hahmottamisen taitoja.

Luonnontieteellinen orientaatio: Luonto- ja ympäristöoppimisessa havaintojen tekemisellä on keskeinen asema. Haluamme, että lapsi saa kokemuksia ja elämyksiä luonnosta ja lähiympäristöstä sekä harjaantuu luonnontutkimisessa. Ohjaamme lapsia havaintojen tekoon ja luonnosta ja sen esteettisyydestä nauttimiseen sekä huolehtimaan lähiympäristöstään. Korostamme aistien merkitystä luonnon tutkimisessa. Lapsilla on käytössään erilaisia tutkimusvälineitä kuten taskumikroskooppeja, luuppeja ja tutkimuspurkkeja.

Historiallis- yhteiskunnallinen orientaatio: Lapselle annetaan mahdollisuus tutustua omaan lähiympäristöönsä, kotiseutuunsa ja sen perinteisiin. Kirjojen välityksellä tai keskusteluissa lasten kanssa voimme esimerkiksi keskustella historiasta, omasta lapsuudestamme, vanhempiemme lapsuudesta ja pohtia, kuinka ennen elettiin. Näin lapsi saa mielikuvan menneestä nykypäivään.

Eettinen orientaatio: Hepokatissa tulee päivittäin arkitilanteita, joissa pohdimme lasten kanssa hyvien tapojen merkitystä, oikean ja väärän, totuuden ja valheen oivaltamista, suvaitsevaisuutta, tasa-arvoa, oikeudenmukaisuutta ja toisten kunnioittamista. Tavoitteenamme on kasvattaa lapsesta vastuuntuntoinen, myönteinen ja tasapainoinen ihminen, joka arvostaa itseään ja muita ihmisiä. Olemme kiinnostuneita lasta askarruttavista kysymyksistä ja olemme hänelle avoimia ja rehellisiä. Arvostamme erilaisuutta, perheiden kulttuurisia eroja ja kohtelemme lapsia tasa-arvoisesti.

Uskonnollis-katsomuksellinen orientaatio: Uskonnollis-katsomuksellisen orientaation ytimen muodostavat uskonnolliset, hengelliset ja henkiset asiat ja ilmiöt. Lähtökohtana on lapsen oman uskonnon tai katsomuksen perinteisiin ja tapoihin tutustuminen. Tarjoamme lapselle mahdollisuuden hiljentymiseen, keskusteluun, pohdintaan ja ihmettelyyn. Kunnioitamme perheen vakaumusta ja toiveita.

10. VARHAISKASVATUSSUUNNITELMAN ARVIOINTI, KEHITTÄMINEN JA SEURANTA

Varhaiskasvatussuunnitelmaa arvioidaan jatkuvasti. Arviointia toteutetaan vanhempien ja työntekijöiden välisissä päivittäisissä keskusteluissa, lapsen vasu-keskusteluissa sekä henkilökunnan keskinäisessä vuorovaikutuksessa.